

GARİP HAREKETİ VE GARİP DIŞINDA YENİLİĞİ SÜRDÜREN ŞİİR

GARİP AKIMI (BİRİNCİ YENİ)

- 1941 yılında Orhan Veli Kanık, Melih Cevdet Anday ve Oktay Rıfat Horozcu; *Garip* adını verdikleri ortak bir şiir kitabı yayımlar, kitabın ön sözünde de yeni şiir hareketinin ilkelerini açıklarlar. Kitabın kapağına “Bu kitap sizi alışılmış şeylerden şüpheye davet edecektir.” yazılı bir ibare koyarlar.
- Garip hareketi, Cumhuriyet sonrası Türk şiirinin dönüm noktalarından birini oluşturur çünkü Garip şairlerinin, gerek şiire getirdikleri şekil özellikleri gerekse içerikte yaptıkları köklü yenilikler, Türk şiirini etkilemiştir.
- Garipçiler ya da Birinci Yeni olarak anılan topluluk, Orhan Veli’nin 1950 yılında beklenmedik ölümüyle etkisini kaybeder.

Garip akımının ilkeleri:

- Eski şiire ait tüm geleneklerin yıkılmasının gerekli olduğunu düşünmüş, bunun için *şiirde her türlü geleneği reddetmiş*; her türlü kurala, önceden belirlenmiş kalıplara karşı çıkmışlardır.
- Şiirde *her türlü ölçü ve uyağa karşı çıkmışlar*; Türk şiirinde kullanılan hece ve aruzu terk edip serbest şiire yönelmişlerdir.
- Vezin ve kafiye yanında Garip şairlerinin şiirden atmaya çalıştıkları eskiye ait özelliklerden bir diğeri de edebî sanatlardır.
- Şiirde kapalılığı, sanatlı söyleyişleri, mecazları ve şairaneliği reddetmişlerdir.
- Günlük konuşma dili ile o güne kadar işlenmemiş, *alelade konuları* işlemişlerdir.
- Şiirin zengin sınıfa değil, dünyada çok daha büyük bir grubu oluşturan, yaşamak için durmadan didişmek zorunda olan sınıfa hizmet etmesi gerektiğini ifade eder.
- Şiiri eski şiirin şairane modalarından kurtararak tabileştirmek ve basitleştirmek, bunun için de bilinçaltına açılmak ve ondaki saflığı, çocuksuluğu, tabiiliği yakalamak gerektiğine inanmışlardır.
- Şiirde *toplumsal yergiye* yer vermişlerdir. Onlar için önemli olan kelimeler değil, kelimelerin arkasındaki gerçeklerdir.

- Şiirde *ironi ve mizahtan* yararlanmışlardır.
- Şiirde “*basitlik, sadelik, aleladelik*” ilkesini benimsemişlerdir.
- Sürrealizm, dadaizm akımlarından etkilenmişlerdir.

ORHAN VELİ KANIK (1914 - 1950)

- Asıl Adı Ahmet Orhan olan sanatçı İstanbul’da doğmuştur.
- Aruz ve hece ölçüsünün, klasik şiir kalıplarının özelliklerini çok iyi bilen sanatçı, *Varlık* dergisinde yayımladığı ve büyük kısmında *Mehmet Ali Sel* adını kullandığı ilk şiirlerinde ölçü ve uyağa önem vermiş, daha sonra serbest şiire yönelmiştir.
- Oktay Rıfat ve Melih Cevdet ile birlikte yenileme düşüncesiyle şiiri kalıplaşmış biçimlerden, söylemlerden kopararak yeni tarz oluşturmaya karar vermişlerdir.
- 1941 yılında arkadaşlarıyla yayımladığı *Garip* isimli şiir kitabı ve şiir kitabına yazdığı ön sözle Türk şiirine yeni bir bakış ve anlayış getirmiştir.
- Bu yeni şiir anlayışıyla da ölçü ve uyağa karşı çıkmıştır.
- Türk şiirinde o güne kadar kullanılagelen basmakalıp söz ve benzetmelerden, şairane söyleyişlerden kaçınmıştır.
- Şiirde *biçimsel kuralları yok saymış*, şiiri her türlü kalıptan, alışlagelmiş, söylemlerden, sanatlardan kurtarmış, *hicivsel unsurlar ve mizah öğeleri kullanarak* evrendeki her konuyu şiirin konusu hâline getirmiştir.
- Şiirlerinde toplumsal yergiden ve gülmece öğelerinden yararlanmış; *gündelik yaşamı, günlük konuşma diliyle*, esprili bir biçimde anlatmıştır.
- *Kitâbe-i Seng-i Mezar* adlı şiiri, sıradan insanların şiire konu olabileceğinin bir örneğidir.
- Şiirlerinde toplumsal eleştiri, aşk ve yaşama sevinci gibi konuları işlemiştir.
- *İstanbul Türküsü, İstanbul’u Dinliyorum, Kapalıçarşı* gibi şiirleriyle edebiyatımızın önde gelen İstanbul şairlerinden biri sayılmaktadır.
- Şiirin yanı sıra fikir adamı olarak da tanınmış, arkadaşlarıyla *Yaprak* dergisini çıkarmıştır.
- *La Fontaine’in Masallarını* Shakespeare’in *Hamlet* ve *Venedik Taciri* isimli eserlerini Türkçeye çevirmiştir.
- Nasreddin Hoca hikâyelerini şiirleştirmiştir.

Eserleri

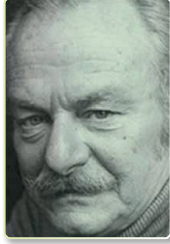
Şiir: Garip, Vazgeçemediğim, Destan Gibi, Yenisi, Karşı, Bütün Şiirleri
Düzyazı: Denize Doğru, Nesir Yazıları, Edebiyat Dünyamız, Bütün Yazıları, Bindiğimiz Dal
Çeviri: Bir Kapı Ya Açık Durmalı Ya Kapalı, Barberine, Scapin'in Dolapları, Versailles Tuluatı, Tartuffe, Üç Hikâye

Kitabe-i Seng-i Mezar

Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
 Nasırdan çektiği kadar;
 Hatta çirkin yaratıldığından bile
 O kadar müteessir değildi;
 Kundurası vurmamış zamanlarda
 Anmazdı ama Allah'ın adını,
 Günahkâr da sayılmazdı.
 Yazık oldu Süleyman Efendi'ye.

MELİH CEVDET ANDAY (1915 - 2002)

- İstanbul'da doğmuş, memurluk ve gazetecilik yapmıştır.
- *Birinci Yeni*'nin "akılcı ve toplumcu duyarlılığı olan şairi" olarak bilinir.
- *Ukde* adlı ilk şiiri, *Varlık* dergisinde yayımlanmıştır.
- İlk şiirlerinin ölçülü ve uyaklı olduğu görülür.
- Garip akımıyla ölçüyü ve uyağı terk etmiş, iki arkadaşı Orhan Veli ve Oktay Rifat'la aynı doğrultuda şiirler yazmıştır.
- Garip akımından sonraki şiirlerinde ise insana, duygu ve düşünceye önem verdiği, toplumcu çizgide şiirler kaleme aldığı görülür.
- Kentte yaşayan küçük insanların sorunlarını ölçü, uyak gibi kalıplara bağlı kalmadan sadelik içinde anlatmıştır.
- Arkadaşlarıyla birlikte, şiirinde girmez denilen konulara, sözcüklere yer vermiş, yeni bir şiir anlayışı oluşturmuştur.
- Edgar Allan Poe, Paul Eluard, Paul Verlaine gibi şairlerin şiirlerini çevirmiştir.
- *Rahatı Kaçan Ağaç*, Birinci Yeni tarzı şiirlerden; *Telgrafhane* toplumsal eleştiri, aşk, yaşama sevinci, çocukluk anıları gibi temaları işlediği şiirlerinden oluşur.
- Orhan Veli'nin ölümünden sonra Garip akımının konu, sanat ve içerik tarzını terk etmiş, kendine özgü bir şiir oluşturmaya çalışmıştır.
- Garip şiiri döneminden sonra "akılcı şiir, felsefi şiir" olarak adlandırıldığı bir şiir anlayışına yönelmiş, mitolojik unsurları konu etmeye başlamıştır.

- 1963'te yayımladığı *Kolları Bağlı Odysseus*'ta mitolojiye yönelmiş, eserlerinde Eski Yunan ve Doğu kültürlerine yer vermiş, İkinci Yeni'de olduğu gibi, *kapalı ve anlaşılması zor şiiri* tercih etmiştir.
- Eserlerinde kendi adının dışında "Yaşar Tellidede, Niyaz Niyazoğlu, A. Mecdi Velet, M. C. A., H. Mecdi Velet, Gani Girgin, Zater, Yaşar Tellioglu" gibi takma isimler kullanmıştır.
- Şiirin yanı sıra oyun, roman, deneme, anı ve gezi türlerinde de eserler vermiştir.
- 1965'ten sonra yazdığı romanlarında çağdaş sorunlara yönelmiş, insanlığın yerleşik değerlerle ve düzenle çatışmasını ele almaya başlamıştır.
- *Gizli Emir* romanı ile 1970 TRT Roman Armağanı'nı kazanmıştır.
- Bazı eserleri Fransızca, İngilizce, Yunanca, Rusça, Bulgarca ve Sırpçaya çevrilmiştir.

Eserleri

Şiir: Garip, Rahatı Kaçan Ağaç, Telgrafhane, Yanyana, Tanıdık Dünya, Yağmurun Altında, Kolları Bağlı Odysseus, Göçebe Denizin Üstünde, Teknenin Ölümü, Sözcükler, Ölümsüzlük Ardında Gılgamış, Güneşte

Roman: Gizli Emir, İsa'nın Güncesi, Aylaklar, Meryem Gibi, Birbirimizi Anlayamayız, Raziye, Yağmurlu Sokak, Bir Gecede Üç Erkek, Ziftan Önce, Dullar Çıkmazı

Tiyatro: İçerdekiler, Ölümsüzler, Mikado'nun Çöpleri

Deneme: Doğu-Batı, Konuşarak, Paris Yazıları, Maddecilik ve Ülkücülük, Yiten Söz, İmge Ormanları, Gelişen Komediya, Yeni Tanrılar, Sosyalist Bir Dünya, Dilimiz Üstüne Konuşmalar, Geleceği Yaşamak, Geçmişin Geleceği

Anı: Akan Zaman Duran Zaman

Gezi: Sovyet Rusya-Azerbaycan-Özbekistan-Bulgaristan-Macaristan

OKTAY RİFAT HOROZCU (1914 - 1988)

- Garip akımının üç şairinden biri olan Oktay Rifat'ın şiir anlayışı sürekli bir değişim hâlinindedir.
- İyi bir ressam olan sanatçı, edebiyata şiirle başlamış, 1960'tan sonra roman ve oyun türlerine eğilmiş, çeviriler yapmış, şiir üzerine kuramsal yazılar da yayımlamıştır.
- Hece ölçüsüyle yazdığı ilk şiirlerini *Varlık* dergisinde yayımlamıştır.
- *Aşk ve Avarelik Üstüne Şiirler* ve *Yaşayıp Ölmek* isimli eserlerinde Garip çizgisinde yazdığı ve kent insanının günlük yaşantısını, yaşama sevincini anlatan şiirlerini bir araya getirmiştir.
- *Çobanlı Şiirler* de doğa, kırsal yaşam ve insan ilişkisini ele aldığı halk şiiri geleneğinden yararlanarak, yarım ve tam uyak şiirleri toplamıştır.
- Daha sonraki şiirlerinde toplumcu şiire yaklaştığı görülür.
- 1955 yılında yayımladığı *Perçemli Sokak* adlı şiir kitabı ile İkinci Yeni şiir anlayışına yönelmiş; Garip akımına dâhilken kentte yaşayan sıradan insanların günlük yaşamlarını lirizmi göz ardı ederek anlatmış, *Perçemli Sokak* adlı kitabıyla anlamla anlamsızlık arasında gidip gelen, *imgeci bir şiiri* tercih etmiştir.
- 1966'da çıkan *Elleri Var Özgürlüğün* adlı şiir kitabında sosyal sorunlar, işçi ve emekçilerin hakları gibi konuları işlemiştir.
- 1969'da *Şiirler* adlı kitabıyla, Türk Dil Kurumu Şiir Ödülünü almıştır.
- Romanlarında ve oyunlarında, Cumhuriyet Dönemi insanının bireysel ve toplumsal sorunlarını ele almıştır.
- 1980'de yayımlanan *Danaburnu* romanıyla, Madaralı Roman Ödülü'ne layık görülmüştür.
- 1950'ye kadarki şiirlerinde Garipçi, 1960 yıllarda II. Yenici, 1970 yıllarda ise toplumcu bir şair ve yazar profili çizmiştir.

Eserleri

Şiir: Garip, Güzelleme, Aşağı Yukarı, Karga ile Tilki, Perçemli Sokak, Âşık Merdiveni, Elleri Var Özgürlüğün, Şiirler, Yeni Şiirler, Çobanlı Şiirler, Bir Cigara İçimi, Elifli, Denize Doğru Konuşma, Dilsiz ve Çıplak, Koca Bir Yaz, İkilik

Roman: Bir Kadının Penceresinden, Danaburnu, Bay Lear

Tiyatro: Çil Horoz, Atlarla Filler ya da Dirlik Düzenlik, Birtakım İnsanlar, Kadınlar Arasında, Yağmur Sıkıntısı, Zabit Fatma'nın Kuzusu, Oyun içinde Oyun

Düzyazı: Şiir Konuşması

PRATİK

Sanatçıya Giden Yol

- **Orhan Veli Kanık:** Şiirde bütün biçimsel kurallara karşı çıkarak Garip akımını başlatma, konuşma diliyle günlük yaşamı anlatma, Nasrettin Hoca hikâyelerini şiirleştirme
- **Melih Cevdet Anday:** Akılcı ve felsefi şiir yazma, şiirde mitolojiden yararlanma, kapalı ve anlaşılmaz şiire yönelme
- **Oktay Rifat Horozcu:** Garip'ten sonra toplumcu şiire yaklaşma, *Perçemli Sokak* ile II. Yeni şiirine yönelme

GARİP DIŞINDA YENİLİĞİ SÜRDÜREN ŞİİR

- Garip akımının etkisinin sürdüğü yıllarda bazı şairler hiçbir edebî oluşuma bağlanmadan şiirde kendi tarzlarını oluşturmuş, Türk şiirinin yenileşmesine bu şekilde katkıda bulunmuştur.
- Bu şairler, kişisel görüş ve ideolojilerini şiirlerine yansıtmamış; şiirde yeni bir dilin, üslubun ve bakış açısının arayışı içinde olmuşlardır.
- Daha çok, serbest şiire bağlı kalarak kendi tarzlarını yenileme ve değiştirme ihtiyacı hissetmişlerdir.
- Okumuş zümre ile halkın zevkini bir potada birleştirmişlerdir.
- Bu şairler Garip, II. Yeni gibi topluluklara katılmamışlardır.
- Serbest nazım geleneğini devam ettirmişlerdir.

Bu şairler:

Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Kemal Çağlar, Cahit Külebi, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Özdemir Asaf, Sabahattin Kudret Aksal...

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914-2008)

- Asıl adı Mehmet Fazıl olan sanatçı İstanbul'da doğmuş, ilk şiirlerini *Varlık* dergisinde yayımlamıştır.
- İlk şiir kitabı *Havaya Çizilen Dünya*'da dörtlülük nazım birimi ve hece ile yazdığı şiirleriyle dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştır.

- İlk şiirleri, heceyi kullanma tekniği bakımından Beş Hececiler'in, metafizik temalar bakımındansa Necip Fazıl Kısakürek'in izlerini taşır.
- "Türkçem benim ses bayrağım." sözüyle Türk diline verdiği önemi ifade etmiştir.
- İkinci şiir kitabı *Çocuk ve Allah* ile geniş bir ün kazanmıştır.
- *Türkçe* adıyla, kırk üç sayı devam eden aylık bir edebiyat dergisi çıkarmıştır.

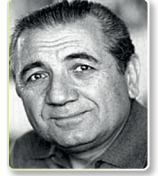
- Sadece şiir türünde eser veren sanatçının şiirlerindeki temalar çeşitliliğiyle dikkat çeker.
- Şiirleri, **lirik ve felsefi konulu şiirler**; zaman, kâinat, hayat ve ölüm gibi temaların yoğun olduğu **metafizik içerikli şiirler**; destanlar, **sosyal ve politik içerikli şiirler** ve **çocuk şiirleri** şeklinde gruplandırılabilir.
- **Toprak Ana**'dan sonra serbest tarzda şiirler yazmaya başlamıştır.
- Serbest nazımla yazdığı şiirlerde sözcük ya da dize tekrarlarıyla söyleyiş güzelliği sağlamış ve anlamı güçlendirmiştir.
- **Çakırın Destanı, Üç Şehitler Destanı, Çanakkale Destanı...** gibi Kurtuluş Savaşı'nı ve Atatürk'ü konu edindiği yapay destanlar yazan şair edebiyatımızda **"destan şairi"** olarak anılmıştır.
- Sanatçının bir diğer özelliği de çocuklar için yirmiden fazla şiir kitabı yayımlaması, şiirlerinde **"çocuk" temasını en çok konu eden şair** olmasıdır.
- Çok kolay ve rahat yazabilen Dağlarca, Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin en uzun soluklu şairi olup **hayatı boyunca hiçbir akımdan, gruptan etkilenmemiş**; özgün şiirler kaleme almıştır.
- 1967'de ABD'de Milletler Arası Şiir Formu tarafından "En İyi Türk Şairi" olarak seçilmiştir.

Eserleri

Şiir: Havaya Çizilen Dünya, Çocuk ve Allah, Aç Yazı, Âsû, Üç Şehitler Destanı, Çanakkale Destanı, Çakırın Destanı, Yedi Memetler, İstanbul-Fetih Destanı, 19 Mayıs Destanı, Kubilay Destanı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İstiklal Savaşı-Samsun'dan Ankara'ya, İstiklal Savaşı-İnönüler, Sivaslı Karınca, Anıtkabir, Mevlana'da Olmak, Yunus Emre'de Olmak, Türk Olmak, Vietnam Savaşımız, Hiroşima, Nötron Bombası, Malazgirt Ululaması, Kazmalama, Delice Böcek, Daha, Toprak Ana, Taş Devri, Cezayir Türküsü, Dışardan Gazel, Kınalı Kuzu Ağıdı, Çukurova Koçaklaması, Dildeki Bilgisayar; Yazıları Seven Ayı

CAHİT KÜLEBİ (1917 - 1997)

- Tokat'ta doğmuş, çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yapmıştır.
- Sivas Lisesinde yazdığı ilk şiiri **Gurbet Acısı** *Toplantı* dergisinde yayımlanmıştır.
- İlk şiirlerinde hece ölçüsünü kullanmış, sonraki şiirlerinde serbest nazma geçmiştir.
- Şiirlerinde halkın günlük konuşma dilini kullanmıştır.
- Ahengi sağlamak için sözcük tekrarları, aliterasyon, uyak ve redif gibi unsurlardan yararlanmıştır.
- Benzetmeler şiirlerindeki en önemli unsurlardan biridir.
- Şiirlerinde Anadolu insanını, coğrafyasını, köylerini, Sivas'ın yollarını, Anadolu'nun türkülerini, kederini, sevincini coşkun bir lirizmle yansıtmıştır.
- Sevgi, aşk, özlem, ayrılık, gurbet, yaşama sevinci, yaşlanma, öte duygusu, bedbinlik, ölüm ve tabiat en çok işlediği temalardır.
- Anılarını ve çocukluk izlenimlerini şiirlerini görmek mümkündür.
- İlk şiirlerini "Nazmi Cahit" takma ismiyle Sivas Erkek Lisesinin *Toplantı* adlı dergisinde yayımlamıştır.
- İlk şiir kitabı **Adamin Biri**'nden sonra yayımladığı Rüzgâr'da Garipliği şiiri anlayışına yaklaşmış, halk şiirinden ve türkülerden yararlanarak çağdaş bir şiir oluşturmuştur.
- **Yeşeren Otlar** ile 1955'te TDK Edebiyat Ödülü'nü, **Yangın** adlı şiir kitabıyla da Yeditepe Şiir Ödülü'nü kazanmıştır.
- Özü itibarıyla millî, romantik bir şairdir.
- **Türk Mavisi** şairi olarak anılmıştır.
- Edebiyatımızda Türkçeyi en güzel kullanan şairlerden biridir.

Eserleri

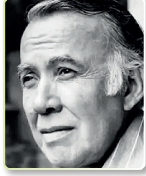
Şiir: Adamin Biri, Rüzgâr, Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda, Türk Mavisi, Süt, Yeşeren Otlar, Yangın, Güz Türküleri, Sıkıntı ve Umud

Anı: İçi Seveda Dolu Yolculuk

Düzyazı: Şiir Her Zaman

BEHÇET NECATİGİL (1916 - 1979)

- İstanbul'da doğmuş, çeşitli okullarda edebiyat öğretmenliği yapmıştır.
- "Gece ve Yas" adlı ilk şiiri *Varlık* dergisinde yayımlanmıştır.
- İlk şiir kitabı *Kapalı Çarşı*'daki şiirlerinde geleneksel şiirin etkisiyle biçime ve söz sanatlarına önem verdiği görülür.
- İlk şiirlerinde günlük konuşma diline yakın, sade bir dil kullanan sonraki şiirlerinde dönemindeki şiir anlayışlarının etkisiyle kapalı bir anlatımı benimsemiştir.
- Türk şiir geleneğinden aldığı motifleri modern şiirle birleştirip gelenekle modernizmi bir potada eritmiştir.
- *Evler, Eski Toprak* adlı kitaplarındaki şiirlerinde eskiyle yeni, tema ve biçim arasındaki uyum kendini açık biçimde gösterir.
- Heceyle ve serbest ölçüyle yazdığı şiirlerinde ev, aile, çevre, aşk, ölüm, çocukluk özlemi, yalnızlık, yaşlılık, büyük şehirde tutunmaya çalışan yoksul ve orta hâlli insanların dramatik hayatına yer vermiş, onların acılarını ve çıkmazlarını dile getirmiştir.
- Şiirin yanında radyo oyunları ve biyografi yazmış, çeviriler yapmıştır.
- Şiirinin orijinal özelliklerinden biri de *mitolojik unsurları kullanması* ve bu unsurları günümüz hayatında aramasıdır.
- Divan şiirinin özelliklerinden yararlanarak yaptığı çalışmalarla *kapalı bir şiire* ulaşmıştır.
- Ev ve sokaklar olmak üzere "her günkü basit ve dar hayatın içinde yaşayan ve kurtuluşu evlerinde arayanların şairi"dir.
- *Bile/Yazdı* adlı eserinde düz yazılarını toplamıştır.
- *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* ve *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü* adlı çalışmalarıyla edebiyat araştırmacılarına kaynaklık etmiştir.
- Ölümünden sonra adına "Behçet Necatigil Şiir Ödülü" düzenlenen şair, edebiyatımızda "*evler şairi*" olarak anılır.
- *Eski Toprak* şiiri ile Yeditepe Şiir Ödülü'nü, *Yaz Dönemi* şiiriyle TDK Şiir Ödülü'nü kazanmıştır.

Eserleri

Şiir: Kapalı Çarşı, Çevre, Evler, En/Cam, Eski Toprak, Arada, Dar Çağ, Yaz Dönemi, Divançe, İki Başına Yürümek, Zebra, Kareler Ak-
lar, Sevgilerde, Beyler, Söyleriz

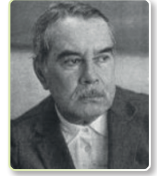
Radyo Oyunları: Yıldızlara Bakmak, Gece Aşevi, Üç Turunçlar, Pencere, Kadın ve Kedi, Ertuğrul Faciası

Araştırma: Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü, Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü, Küçük Mitologya Sözlüğü

Düzyazı: Bile/Yazdı

SABAHATTİN KUDRET AKSAL (1917 - 1997)

- İlk şiirlerinde Garip şiir anlayışına, sonra İkinci Yeni şiir anlayışına yaklaşmış, daha sonra kendine özgü şiire ulaşmıştır.
- Günlük yaşamın, küçük ayrıntıların, avareliklerin şairidir.
- 1960'tan sonra düşünsel yönü ağır basan şiirler yazmıştır.
- Ona göre şiir çözüldükçe gizemi ortaya çıkan, büyü, gizemli, coşku verici bir matematiktir.
- İnsan-doğa ilişkisine felsefe düzleminde yaklaşarak kent insanlarının gündelik ilişkilerini, saçmalıklarını, çatışmaya varan tartışmalarını şiirleştirmiştir.
- Bir anlık duyguları, küçük mutlulukları işleyen kimi şiirlerini yeni imgelerle zenginleştirmiştir.
- Şiir dışında öykü, deneme ve tiyatro türünde eserler vermiştir.
- Çocukluk ve gençlik anılarını, yaşamın tekdüzeliğini ele aldığı, psikolojik gözlemlerin ön planda olduğu hikâyelerinde Sait Faik Abasıyanık'ı hatırlatır.
- *Gazoz Ağacı* adlı hikâyesi ile Sait Faik Abasıyanık Hikâye Ödülü'nü almıştır.

Eserleri

Şiir: Şarkılı Kahve, Gün Işığı, Duru Gök, Elinle, Eşik, Çizgi Şiirler, Zamanla, Bir Zaman Düşü, Buluşma, Batık Kent, Bir Gün İstanbul, Bir Resimde Atatürk, Atatürk Anadolu'da, Anadolu'muz

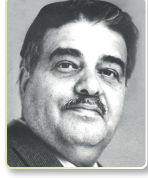
Öykü: Gazoz Ağacı, Yaralı Hayvan

Tiyatro: Evin Üstündeki Bulut, Şakacı, Bir Odada Üç Ayna, Tersine Dönen Şemsiye, Kahvede Şenlik Var, Kral Üşümesi, Bay Hiç, Önemli Adam, Sonsuzluk Kitabevi

Deneme: Geçmişle Gelecek

ASAF HALET ÇELEBİ (1907 - 1958)

- Edebiyata divan edebiyatının etkisiyle genç yaşlarda gazeller ve rubailer yazarak başlamıştır.
- İlk şiirlerini aruz vezniyle yazmış, 1937'den sonra serbest şiiri benimsemiş, Batı şiirinin tekniklerine yönelmiştir.
- İlk şiir kitabı *He*'de kısa, vezinsiz, kafiyesiz şiirlerine yer vermiştir.
- Divan şiirinin estetik anlayışı ile Fransız letrislerinden hareketle *harflerin ses çağrışımlarına dayanan* kendine özgü bir şiir tarzı geliştirmiştir.
- II. Yenicilerin ve Sezai Karakoç'un etkisiyle soyut ve anlamca kapalı şiire yönelmiş, şiirlerinde mistik konuları işlemiştir.
- 1940'tan sonraki Türk şiirine, İslam tasavvufu ve eski Doğu din ve kültüründen aldığı tema ve motiflerle yeni ve değişik bir söyleyiş getirmiştir.
- Modern Türk şiirinde Doğu uygarlıklarına özgü motif ve sembollerini ustalıkla kullanan şairlerin başında gelir.
- Şiir anlayışını (poetika) "İstanbul" dergisinde yayımlanan *Benim Gözümde Şiir Davası* adlı bir seri makalede ortaya koymuştur.
- Ses, imge, anlam ve düşünce olarak kültürler arası ve metinler arası bir nitelik taşıyan şiirleriyle Türk şiirinde "*modern gelenekçi*" *tavrın temsilcisi* olmuştur.
- Rüyalar, masallar, efsaneler ve menkıbelerle örülü, *anlaşılması zor bir şiir dünyası* kurmuştur.
- Şiirlerinde Sanskritçe, eski Mısırca, Rumca vb. kelimeler ve ibarelere yer vermiştir.

Eserleri

Şiir: He, Lâmelif, Om Mani Padme Hum

Araştırma-inceleme: Mevlana, Molla Cami, Naima, Ömer Hayyam, Eşrefoğlu Divanı, Divan Şiirinde İstanbul

ÖZDEMİR ASAF (1923 - 1981)

- Asıl adı Halit Özdemir Arun olan sanatçı Ankara'da doğmuş, çevirmenlik ve gazetecilik yapmıştır.
- İlk yazıları *Servet-i Fünun* ve *Uyanış* dergilerinde yayımlanmıştır.
- İki dize veya tek dörtlükten oluşan *kısa, özdeyiş özelliği taşıyan şiirleriyle* tanınır.
- Birçok şiirinde açık ya da dolaylı olarak "*yalnızlık duygusunu*" işlemiştir.
- Yaşam felsefesini acılı, sevinçli görüntüleriyle şiirlerinde yansıtmaya çalışmıştır.
- Şiirlerinde *hiciv ögesini* ustaca kullanmıştır.
- Şiirlerinde karşıtlıkları, benzerlikleri, çağrışımları kullanarak yaşama ait görüntüleri soyutlaştırmıştır.
- Şiirin yanı sıra öykü, deneme türlerinde de eserler vermiştir.

Eserleri

Şiir: Dünya Kaçtı Gözüme, Sen Sen Sen, Bir Kapı Önünde, Yumuşaklıklar Değil, Nasılsın, Çiçekleri Yemeyin, Benden Sonra Mutluluk, Çiçek Senfonisi, Sen Bana Bakma, Ben Senin Baktığın Yönde Olurum, Yalnızlık Paylaşılmaz, Bugün ve Bugün, Lavinia

Özdeyiş: Yuvarlağın Köşeleri, Yuvarlağın Köşeleri-2

Öykü: Dün Yağmur Yağacak

Deneme: Özdemir Asaf'ça

BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU (1913 - 1975)

- Görele'de doğmuş, resim dalında öğrenim gördükten sonra öğretim üyesi olarak çalışmıştır.
- D grubu ressamlarından olup ressam kişiliğinin etkisiyle şiirlerinde renk ögesini kullanmıştır.
- Yaşama sevinçli, yaşama bağlılık, doğa sevgisi ve toplumsal duyarlılık işlediği başlıca temalardır.
- Şiirlerinde halk edebiyatının masal, tekerleme, deyiş öğelerini kullanmıştır.
- Halk şiirinin biçim özelliklerinden yararlanarak kendine özgü bir şiir anlayışı geliştirmiştir.
- Serbest tarzda şiirler yazmıştır.
- Şiirlerinde Anadolu insanının günlük hayatını, yoksulluklarını canlı renklerle yansıtmıştır.
- Şiirin yanı sıra gezi ve deneme türünde de eserler vermiştir.

Eserleri

Şiir: Dol Karabakır Dol, Karadut, Tuz, Yaradana Mektuplar, Üçü Birden, Dördü Birden, Yaşadım, Merhaba Yeşil, Bigüzel

Düzyazı: Tezek, Delifışek, Bu Anadolu Var Ya, Cânım Anadolu

PRATİK

Sanatçıya Giden Yol

- **Fazıl Hüsnü Dağlarca:** Metafizik temalar, “Türkçem benim ses bayrağım.”, lirik ve felsefi konular, çocuk şiirleri, destansı şiirler
- **Cahit Külebi:** Türk Mavisi şairi, millî romantik şair, *Sivas Yollarında* şiiri
- **Behçet Necatigil:** Kapalı şiir anlayışı, evler şairi, sözlük çalışmaları
- **Asaf Halet Çelbi:** Divan şiir ile Fransız şiirinin estetik anlayışından yararlanma, kapalı şiir, İslam tasavvufu, Doğu din ve uygarlıklarına özgü motifleri kullanma
- **Bedri Rahmi Eyüboğlu:** Ressam şair, Karadut şiiri